

Els punts foscos de Catalunya i el món

Conèixer per prevenir i resoldre, aquest és l'objectiu de l'Observatori del Risc de la Fundació IDES, que en el seu informe anual torna a alertar de les amenaces que assetgen la societat, i aprofundeix en qüestions, nacionals i internacionals, com ara la seguretat, la governabilitat, la solidaritat i el turisme.

El nou Govern de la Generalitat de Catalunya té molta feina a fer més enllà de pactar noms i càrrecs. Però com a mínim, i per si no els coneixien, tenen el mapa dels problemes a punt: l'Informe 2003 de l'Observatori del Risc. L'Informe, promogut per la Fundació Institut d'Estudis de la Seguretat (IDES), fa una acurada radiografia de diversos temes, alguns dels quals s'analitzen cada any des que en fa tres es va començar a fer l'Informe.

Entre els riscos que s'analitzen des de fa tres anys, l'Informe alerta de manera especial dels accidents de trànsit, dels quals constata que si bé han disminuït en nombre també és cert que la mortalitat ha augmentat. En l'àmbit del risc ambiental, hi ha hagut un augment de la contaminació, especialment deguda als purins i la producció de residus, a més del continuat increment de l'ocupació del sòl, cosa que fa més vulnerable el territori. Pel que fa als accidents laborals s'ha detectat una sensible disminució en les xifres absolutes, tot i que també s'han incrementat els accidents mortals i les malalties professionals. Tampoc no hi ha millora en la correcció de les diferències entre homes i dones, tot i que en els riscos per la salut hi ha notes positives en l'augment de l'esperança de vida i la baixa mortalitat per la SIDA. També en el risc de dualització social els senyals d'alarma no són gaire inquietants, però l'Informe alerta que cal estar atents a les dificultats per crear ocupació i l'augment de les famílies que amb els ingressos que

Els accidents de trànsit són la principal causa de mort entre els catalans fins als 35 anys.

tenen no poden arribar a final de mes. Tots aquests punts són els que l'Observatori ha analitzat en aquests tres anys per veure'n l'evolució, però a més l'Informe aprofundeix cada any en aspectes diferents que apareixen en el procés de desenvolupament de les societats i que poden afectar tant a Catalunya com a la resta del món. En l'estudi d'enguany es tracta la governabilitat, el *mobbing*, el turisme, la solidaritat i el crim organitzat global. Pel que fa a la governabilitat una de les conclusions a què arriba el seu autor, el catedràtic Joan Subirats, és que

per a resoldre els problemes mundials cal establir punts entre les diferents xarxes que s'han anat formant transcendent fronteres. Sobre el turisme, l'autor del capítol, el catedràtic Joandomènec Ros, alerta que, tal i com està plantejat actualment, el 2025 al Principat arribaran entre 235 i 350 milions de turistes, i que això significa una "sentència de mort" per al medi. El doctor Arcadi Oliveres és qui analitza si l'ajuda als altres és solidaritat o sedació de consciències, i apunta que per quedar-se en la primera accepció cal "unir ajut amb reivindicació", i evitar d'alliberar les administracions de les seves responsabilitats.

En l'àmbit del crim organitzat, l'especialista en seguretat Jaume Curbet apunta que l'èxit d'aquesta criminalitat global "no es pot entendre fora del context d'una societat basada en la competitivitat i la maximització del benefici", i planteja que "si les societats nacionals no defineixen els nous camins d'una protecció econòmica que asseguri una protecció social podem acabar vivint fenòmens de regressió massiva com ara conflictes de classe violents fins al punt que l'extensió vertiginosa del crim organitzat seria només l'avançament".

Els reptes, doncs, són molts. Però en la roda de premsa de presentació de l'Informe, el seu director, Narcís Mir, va mostrar-se esperançat que el pacte d'esquerres tingui "més atenció i mostri "més sensibilitat" a tots aquests riscos.

Oriol Cortacans